

OPINIA NR 37/2026

PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA

Z DNIA 29 LIPCA 2026 r.

dotycząca projektu rezolucji Rady Miasta Krakowa skierowanej do Lwowskiej Rady Obwodowej, Rady Miasta Lwowa oraz Mera Lwowa w sprawie sprzeciwu wobec projektów nr 1132-PR i 1133-PR dotyczących ustanowienia roku 2027 Rokiem Ukraińskiej Powstańczej Armii oraz Rokiem Romana Szuchewycza - druk 1420-R.

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2019 r., poz. 7074 oraz z 2020 r. poz. 919) oraz pisma Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 maja 2026 r. w zw. z art. 67 ust. 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 472) postanawia się, co następuje:

Niniejszym przedstawia się opinię Prezydenta Miasta Krakowa dotyczącą projektu rezolucji Rady Miasta Krakowa wniesionego przez Grupę Radnych w sprawie skierowania do Lwowskiej Rady Obwodowej, Rady Miasta Lwowa oraz Mera Lwowa sprzeciwu wobec projektów nr 1132-PR i 1133-PR dotyczących ustanowienia roku 2027 Rokiem Ukraińskiej Powstańczej Armii oraz Rokiem Romana Szuchewycza - druk 1420-R.

UZASADNIENIE

Kraków i Lwów pozostają związane szczególną relacją, budowaną konsekwentnie od ponad trzech dekad. Współpraca pomiędzy Miastami trwa od 1992 roku, natomiast formalna umowa partnerska została podpisana 23 października 1995 roku. Jej fundamentami są bliskość geograficzna, silne więzi historyczne i kulturowe oraz przekonanie o znaczeniu współpracy samorządowej dla budowania dobrych relacji pomiędzy społeczeństwami Polski i Ukrainy. Istotną rolę odgrywały również przesłanki polityczne i gospodarcze wynikające z idei partnerstwa wschodniego oraz wspólnej odpowiedzialności za rozwój regionu Europy Środkowo-Wschodniej.

Przez lata współpraca Krakowa i Lwowa rozwijała się w duchu wzajemnego szacunku, dialogu i budowania bliskości pomiędzy mieszkańcami obu Miast. Jej siłą było koncentrowanie się na sprawach lokalnych, społecznych, edukacyjnych i kulturalnych, przy jednoczesnym pozostawianiu kwestii polityki państwowej właściwym organom odpowiedzialnym za prowadzenie relacji międzynarodowych. Nie oznaczało to jednak pomijania trudnych kart wspólnej historii. Przeciwnie – partnerstwo opierało się na przekonaniu, że pamięć historyczna wymaga uczciwości, wrażliwości i poszanowania prawa każdej ze stron do kształtowania własnej polityki pamięci. W obliczu prowadzonej wojny, rozliczenia przeszłości powinny jednak nastąpić później.

Słuszność tego podejścia potwierdza decyzja prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego o otwarciu wszystkich archiwów Służby Bezpieczeństwa Ukrainy i Służby Wywiadu Zagranicznego Ukrainy, które dotyczą tragicznych wydarzeń na Wołyniu w XX

wieku. Decyzję tę pochwalił również Premier polskiego rządu, wyrażając gotowość do poważnego i przyjaznego dialogu w sprawach, które nas łączą i tych, które nas dziś dzielą.

Decyzja otwarcia archiwów może zatem stanowić szansę na nowe otwarcie w relacjach polsko-ukraińskich. Kompromis nie powinien oznaczać przemilczania trudnej historii ani rezygnacji z dążenia do pełnej prawdy o zbrodniach i losach ofiar. Może natomiast oznaczać prowadzenie dialogu opartego na faktach, wzajemnym szacunku i przekonaniu, że poznanie prawdy historycznej jest fundamentem trwałego pojednania oraz dobrego sąsiedztwa. Otwarcie archiwów stwarza szansę na prowadzenie badań opartych na dokumentach, a nie wyłącznie na sporach politycznych czy pamięci zbiorowej.

Należy także wziąć pod uwagę naszą odpowiedzialność za klimat społeczny w Krakowie. Miasto jest dziś domem dla licznej społeczności ukraińskiej, w tym wielu osób pochodzących z zachodniej Ukrainy i obwodu lwowskiego. Mieszkańcy ci od lat współtworzą krakowską wspólnotę, uczestniczą w życiu gospodarczym, społecznym i kulturalnym Miasta oraz wnoszą istotny wkład w jego rozwój. Gmina Miejska Kraków konsekwentnie podejmuje działania na rzecz ich integracji i pełnego uczestnictwa w życiu Miasta. Tym bardziej należy unikać działań, które mogłyby prowadzić do wzrostu napięć społecznych lub osłabienia wzajemnego zaufania.

Trudna historia nie powinna uniemożliwiać współpracy w sprawach współczesnych, takich jak bezpieczeństwo, gospodarka czy infrastruktura. Możliwe jest dochodzenie do prawdy historycznej i jednocześnie rozwijanie dobrych relacji politycznych, pamiętając także, że Polska i Ukraina mają obecnie zbieżne interesy w zakresie bezpieczeństwa regionalnego.

Mając powyższe na uwadze, proponuję wstrzymać się z procedowaniem projektu rezolucji Rady Miasta Krakowa według druku nr 1420-R do momentu wyjaśnienia kwestii wołyńskiej przez powołane do prowadzenia polityki zagranicznej instytucje rządowe obu krajów.

p.f. Prezydenta Miasta Krakowa

Stanisław Kracik